

Tesalonaika Egataa Ripia Agaa

Tesalonaika-re Mesadonia-na su robo ru-para aaya. Pol-me Pilipai gimoare Tesalonaika su-para pua lotu ada marekaasa (Aposel 17.1-9). Pare Juda aanumi adesimi rabu onaa adaapumi Pol-na agaa ratua Kristen opesimi rabu nimumi Pol wae kone sua Tesalonaika magimaasimi. Orope Pol mo Korini su-para pua pirisa rabu nipuna kogono yago Timoti ipua mo Tesalonaika su-para piri Kristen onaanuna remaa lakesa.

Pol-me Timoti-na agaa pagoa go pepare Tesalonaika onaana kone rulae yae puri mapalaat-alo Pol-para Silas-para Timoti-repaame tisimi. Makuae aa adaapumiri go pepare Pol-na riri-nane ti pepa kone imi. Go pepa-parare Pol-me Tesalonaika su-para pimi onaana kone rulae yae-para epe-ae lapo madaa raaname omesa.

Go Kristen-repaamere Krai wala ake pua epalia pae lo namakuaasimi. Yesu abi naepena loa omesimide onaanu page epe piraama laama pope su mealimi palo makuaatalo pisimi. Yesu aa-rabu epalia palo page makuaatalo pisimi. Pol-me nimuna agaa abuloa gupa sa: Nimi epe ae ratalepape sa. Goa pua nimi managolaawa Yesu epalia yapi surubalepaape sa.

Robonu gupa adamina:

Epe-rupa pitapape agaa (1.1-3)

Kone rulae yae gupa ina agaa (1.4–3.13)

Goa napipape agaa (4.1-12)

Krais wala epalia rabu kone rulae onaanu epa mealia (4.13–5.11)
Gote-me nimi raba mealia-ga epe-rupa pita-pape (5.12-28)

Pol-me Tesalonaika pepa egataa tua rapaasa

¹ Ni Pol-para Sailas-para Timoti-para niaame go pepare mo Tesalonaika Yesuna ruru onaa nimimi adaliminalo tu o taatema. Nimi Aapa Gote-para Aa Mudu Yesu Krai laapo raapu piri onaanuri Gote-na epe raba meape kone-para kuma pi kone laapo mealimina.

Tesalonaika onaaanumi kone rulaawa pirisimi

² Oro yaalore niaame beten tema rabu nimina bi loa nimi madaa tema. ³ Gore niaame niaana Aapa Gote-para beten tema rabu nimimi kone rulaawa pora kuritimi-daa niminaaema. Goa pua nimimi onaanu madaa pedo pu raaname omoa niaana Aa Mudu Yesu Krai puri paloa ado pimi. ⁴ Gore ame baaninu-ya, nimiri Gote-me pedo pu raaname omoa nimi Yesu raapu mapiraasa-daa niaame aba makuaaema.

⁵ Niaame go Epe Agaa nimi piri mea ipisimare go Epe Agaa madaa kone waru rulaawa mea ipisima. Goa pua niaame lagisima rabu pa agaame nasima pare puri-para Holi Spirit laapo raapu mea lagiamade. Go rabu nimi piri-para ipua nimi raba mula ipisima. Go kone rayore nimimi aba makuaaeme.

⁶ Go rabu nimimi niaana pora-para Aa Mudu-na pora laapo-para kuritimi. Goa pua nimimi Gote-na agaa pogo keda adaapu risimi. Goa

pisimi pare Holi Spirit-mi nimi raana maomasa-pulu nimimi Epe Agaa madaa wala pedo peme. ⁷ Goa pisimi rabu Masedonia su-para piri kone rulae onaa-para Akaia su-para piri kone rulae onaa rayome nimina epe pora adesimi. ⁸ Goa adesimi rabu nimimi Aa Mudu-na Epe Agaa waru pagoa onaanumi su meda-para lamoneala Griki su-para lamoneala pua su rayo-para pago kiritisimi. Goa pua Masedonia Akaia su lapo-para piri onaanumi pagenaloa su rayo-parare nimi Gote-na agaa madaa kone rulaawa pagesimi. Goa pea-ga niaame wala nimi lagiape agaare meda pa naima. ⁹ Apo onaanumi nimina kone madaa agaa gupa teme. Abade niaame nimi piri-para ipisima raburi niaa epe-rupa suruboa makirae remonu gimisimi-daa remaa teme. Goa pua nimi kone pereke sua Gote madaa kone rulaawa oro yaalo pirape Gote nipuna kogono pisimina teme. ¹⁰ Go page nimimi Gote-na Simi so yaa gimoa wala go su amaa epaliade yapi di madaa ado pimilo go remaa teme. Go Naakiri nipu abade omesa pare Gote-me nipu wala marekaasa. Goa pisa-pulu orope Gote-me wae ratu yawape kone mea katea di rabu Yesumi niaa epe-rupa surubea-pulu Gote-me niaa wae-rupa na-abutea.

2

Tesalonaika su-para Pol-na pisa kogono

¹ Gore nina ame baaninu-ya, abade niaa nimi piri-para ipisima rabu niaana kogono epe-rupa pisima-pulu onaa adaapu kone rulasimi. Go

remaare nimi makuaame. ² Abade niaa Tesalonaika su naipisima rabu mo Filipai su-parare kedaa waru risima. Go page niaa-para ero simidaa nimimi aba pagesimi. Goa pisimi pare Gote-me niaana robaa-para nipuna puri mapalaspulu Epe Agaa lagisimade. Goa pisima rabu iaa adaapumi kedaa gisimi. ³ Niaame agaa nimi lagemare gore niaame wae kone nasu robaa-para wae koneme makirae agaa natema. ⁴ Dia, pare Gote-me niaa laguaaya-rupare lagemme. Gore nipumi niaa nipuna Epe Agaa onaanu-para lake-lamonalo kogono gisa. Goa pisa-pulu niaame puri paloa laketema. Goa pemare aanumi niaana kogono epame omape kone inalo napema. Dia, pare Gote-me go kogono raana omenalo pema. Goa pemare Gote nipumi niaana pu robaa-para adokaru mua rumaaya. ⁵ Gore niaame agaa la moyasima rabu niaame nimi omeme pi agaa nalagisimidaa adesimi. Niaame go kogono pisimare gore niaame epame omape kone sua kogono napolisima. Oro dia yapare gore Gote-me page adea. ⁶ Niaame go kogonore nimimi page pa onaa radonu page niaana bi minasaaliminalo napolisima. ⁷ Go kogono pisima rabu niaare Krai-na aposel kogono aanu pirua niaa adaa bi mulalo napolisima. Dia, yapare nimi padane-para pirisima raburi niaame ora epe kone sua nimi raba mulalo pirisima. Go-rupare onanumi nimuna nogo naakinu pawa surubalemede-rupa kogono pisima. ⁸ Niaame nimi madaa pedo pu ora raaname omema-pulu niaame nimi raapu pirua Gote-na Epe Agaa talo pisima. Go pua nimi raba mulalore nimumi niaa tu maomata pisimi yaalore niaame kone adaapu

nasula pisima. Nimiru ora niaana epe adami onaanu ya-pulu go kone sua kogono pisima.

⁹ Gore niaana radaa pi kogonore ame baaninu-ya, nimimi aba ademe. Niaame Gote-na Epe Agaa mogeasima rabu nimi lagulalore puri waru paloa pisima. Gore niaame nimina eta oyaenu gialiminalo napolisima pare oro yaalo niaame kimi kogono pisima.

¹⁰ Gore nimimi page Gote-me page niaana pora waru adesimi. Nimi kone rulae onaanu-miri niaame kone ora epe sua redepe ne-rupa pirisimi-pulu nimimi waea na-adesimi. ¹¹ Gore aaraa medame nipuna nogo naakinu-para epe aanu peade-rupare gore niaame page nimi-para pisima. Goa pua padane padane laatapu epea pema-daa ademe. ¹² Niaame nimina robaa-para puri page kuma pi kone page gialema. Niaamere ora Gote-na kone mua pora go-rupa pamuaminalo pisima. Goa pua Gote-me nimi madaa pedo pinalo pora pamualepape lo lagesima. Gore Gote-me nimi nipuna epe puri mua nipuna Surube Su-para paliminalo mapiraaya.

Juda amenumi kedaa risimi-rupa nimimi page riaalepape

¹³ Go oyae madaare niaame Gote-para ora pi tema. Abade niaame Gote-na agaa nimi lagisima rabu nimimi pa onaanuna agaa-rupa napagesimide. Dia, pare nimimi ora Gote-na agaa pagesimide. Gore nimimi Gote madaa kone rulaeme rabu go agaame nimina robaa-para puri mapalaaya. ¹⁴ Nina amenu, nimiru Gote-na lotu adanu-para kiritae onaa so Judia adaa su-para

pirisimi plane pimi. Nimu Yesu Krai madaa kone rulasimi-pulu gore nimu Gote-na ruru onaa piruaeme. Gore mo Judia su-para pirua Yesu Krai madaa kone rulaeme onaanumi kedaa gorupa risimi. ¹⁵ Juda aanumi Aa Mudu Yesu-para Gote-na agaa lakene aanu-para tu maomasimi rabu niaa page kedaa gisimi. Go aanuri Gote gimoa ora onaa rayo-para iaa aulaeme. ¹⁶ Gore niaame pa ruru radonu-para epe agaa laketa pisima. Goa pisa pare nimumi epe agaa pagoa kone rulata pisimi pare Juda aanumi epe agaa mogeape pora rugusimi. Goa pisimi-pulu nimuna wae yoto meape yaere mea rulataboa pupitagi pa neme. Goa peme pare Gote nipuna ratu yawape agaare nimu madaa aba epa ia.

Pol-me Tesalonaika onaanu adape raana omea

¹⁷ Gore ame baaninu-ya, niaa aba nimi raapu pirisimade pare Juda aanumi niaa ratisimi. Go rabu niaa ogesi nimi raapu rugula lapaawa pima. Gore ora niaana inimi nimi na-adema pare niaana konere ora nimi raapu inaloa pima. Go rabu niaame nimi adola epape pora asapu pima. Nimi ora adawe kone sua niaana pu robaa-para ora o sa. ¹⁸ Goa pea-daa niaame nimi adola epalima kone isima. Niri Pol oro adola epaayo kone sua pora asapisu pare Satan-me niaana pora rabusa. ¹⁹ Oropere niaana Aa Mudu Yesu wala epaliade yapi di raburi niaa nipuna ini agaa madaa rekoa temana niaa ake mealima ya? Go rabu niaame ake madaa raaname omalima ya? Goa pua niaame pa giape yaere ake agaa adaapu

loa mealima ya? Gore nimi madaa tema. ²⁰ Gore nimi madaare niaa pedo pu pima.

3

Pol-me Timoti-ri nimu puri mapalainalo pe-naasa

¹ Niaame nimi adolalo pirisimade rabu Sailas saa lapo Atens su-para pa piralipa kone sua Timoti mea rapasipa. ² Go-para pirisipa rabu saame Timoti nimina kone rulae yae puri mapalainalo mea rapasipa. Gore nipuri niaana ame pirua Gote-na kogono saa raapu pua Kraisa-na Epe Agaa lakene aa yaade. ³ Gore nimi medaloma go kedaa riamu puare masaa narilaliminalo Timoti mea rapasima. Gore Gote-me niaa go kedaa riamonalo aba mapiraasa-daa makuaaema. ⁴ Gore abade niaa nimi raapu pirisima rabu niaame radaa nalima lo lagisima. Gore padane lagisimaderupare abia nimimi adaleme. ⁵ Goa pea-pulu neme nimi pa ado pirano kone naisu. Dia, neme Timoti nimina kone rulae yae adenalo mea o taasu. Gore Satan-me nimi malopaawa niaana kogono maoyatalo pisa-daa Timoti mea rapasu.

Timoti-mi epe agaa lakesa rabu Pol-me raana omea

⁶ Goa pisu pare abia Timoti-mi nimi gimoa epaade. Goa puare nipumi niaa-para epe remaa epa lagiade. Nipumi nimina pedo pu raana omape kone-para kone rulae-para lagiade. Gore nipumi gupa lagia: Oro yaalo nimimi niaa madaa kone sua niaa adolalo peme lagia. Gore niaame nimi adolalo pema-rupa peme. ⁷ Gore nina

ame baaninu-ya, niaame go remaa rapaema rabu nimimi kone waru rulaeme-pulu nimimi niaana robaa go pemeame puri mapalaeme. Goa pea-ga nimi re-para wae kedaa epalia rabu page radaa nape rabu page puri mu piruatepape. ⁸ Gore nimimi Aa Mudu raapu puri waru paloa piruaemepura niaa raapu page ora epe-rupa piruatepape. ⁹ Gore abia niaame nimi madaa Gote-para ora pi tama. Gore niaame nimi madaa Gote-na ini agaana raana omema rabu oro yaalo ora pi tema. ¹⁰ Gore naare paalu page ribaa page nimina ini agaa ora adalima kone sua Gote-para oro yaalo agaa muaema. Gore nimina kone rulae ogesi-daa dia yaliare niaame nimi raba mulalo epalima.

Pol-me Gote-para nimu piri-para mea penaalo beten sa

¹¹ Niaana konere niaana Aapa Gote-para niaana Aa Mudu Yesu-para nipumi niaare nimi piri-para epamonalo pora mea waatea. ¹² Niaana konere Asubame nimina pedo pua raana omape yae ma-adaa yaalia. Goa pua nimimi mo ame baaninu-para onaa rayo-para page go kone ma-adaa yaa-mama palimina. Goa paa-mama puare niaame nimi madaa pedo pu raana omema-rupa piralepape. ¹³ Niaana konere Gote-me nimina pu robaa-para puri gialia. Goa pua oropere niaana Aa Mudu Yesu wala epalia raburi kone rulae onaanu page nipu raapu pirua nipumi nimi maepeaalia. Goa pua niaana Aapa Gote-na ini agaana nimi yala napoteme.

4

Epe pora pamuaema rabu Gote-me raana omea

¹ Gore nina ame baaninu-ya, abiare niaame nimi mogeasima-rupare Gote-na pora ratalepape. Niaame puri paloa Aa Mudu Yesuna bi madaa waru lagialema. Abiare nimimi go pora epe-rupa pamuaeme-rupare orope page go-rupa agu pamualepape.

² Gore niaame agaa rayo Aa Mudu Yesuna bi-para agaa mana lagemade rabu aba pago kiriteme. ³ Gote-na konere gupa: Nimimi ona paake yolape kone rayo gimoa nimi ora epe-rupa piralepape. ⁴ Gore aa rayome ona rumaape kone salimi-daare epe-rupa piralipa kone sua ona ora epe-rupa rumaatepape. ⁵ Rumaalimi rabu nimina kone-para wae-rupa epame naomalepape. Goa palimi-daare Gote-na agaa na-page pa piri aanumi peme. ⁶ Go kone madaare nimina ame baaninu-para waea napua nimu namakiratepape. Gore aanumi kone rado rado go-rupa sua waeanu palimiri gore Aa Mudumi go kone madaa wae yoto katea. Abade niaame go agaare ora puri palo lagisimade. ⁷ Gote-me niaa paake aa rumi kone saminalo namapiraasa. Dia, nipumi niaa epe-rupa piraminalo yaaloa mapiraasa. ⁸ Goa pea-pulu aa medame mogeape agaa gimalia-daare nipumi pa aa meda masaa narialaaya. Dia, pare nipumi Gote masaa rilaaya. Go masaa rilaeme Gote nipumi nipuna Holi Spirit guaaya.

⁹ Nimimi ame baaninu madaa pedo pu raaname omape konere pepa-para mada natu

repaalua. Dia, Gote-me ame baaninu-para pedo pu raana omalepape lo aba moge riaasade. ¹⁰ Goa pisa-pulu nimimi nimina ame baaninu Masedonia su-para pirinu-para pedo pu raaname omesimi. Goa pisimi pare ame baaninuri niaame nimi puri mapalaawa gupa pipape lo lagialema. ¹¹ Gore kone gupa mogeatepape: Nimi pawa pirape kone waru sua maa adaalu-ae onaa-rupa napiralepape. Go page nimina kimi kogono pipape. Gore abade niaame nimi-para agaa lagisimade-rupa pipape. ¹² Goa palimiri Gote madaa kone narulae onaanumi nimi epe bi gialimi. Go raburi nimina oyae page narudu yaalia-pulu onaa medalomana oyae meape kone nasalimi.

Orope Aa Mudu ipua niaa marekaawa kiritalia

¹³ Gore nina ame baaninu, pagalepape. Niaame aba ome onaanu madaa paliade-a lagulalo pima. Goa pua onaa medalomame ome onaanu wala narekalimi kone suaeme rabu nimuna pu o ta. Goa peme-ga nimimi go madaa ora agaa pagalepa. ¹⁴ Gore Yesu omoa wala rekesa-daa go madaa niaame kone rulaema. Goa pua Yesuna puri madaare Gote-me Krai-na onaa aba omenu page marekaawa Yesu raapu padane-para mea epenatea-daa niaame go madaa kone rulaema.

¹⁵ Niaame Aa Mudu-na agaa nimi gupa lagema: Wala oropere Aa Mudu wala epaliade yapi di raburi papiri onaanu orope epenalo aba ome onaa riri-nane aba palimi. ¹⁶ Dia, Gote-na mudu ensel-me agaa puri palo yaatea raburi Gote-na berome page e tea. Go raburi Aa Mudu nipu so

yaa gimoa epalia. Goa palia pare aba ripia onaa medaloma Yesu madaa kone rulaawa omesimi onaanuri nimu aba ripia rekaa epalimi. ¹⁷ Goa puare niaa pa pitimade onaanuri Gote-me niaa go marekaalia onaa raapu pitima. Goa pua nipumi niaa rayo so yaa-para moae raapu mea pua Aa Mudu madaata palima. Goa puare niaame Aa Mudu raapu oro yaalo nipu raapu kagaa piraama laama palima. ¹⁸ Nipumi goa palia-ga nimimi niaana go agaa remaa pagoa ame baaninuna lo robaa-para puri mapalaainalo pua laketapape.

5

Aa Mudu epalia di managolaawa piramina

¹ Nina ame baaninu-ya, niaame Aa Mudu epape diri go rabu epalialo pepa madaa akolo tua lagia-mona ya? ² Gore nimina bipa Aa Mudu epape diri ribaa paake ne aa-rupa epalia-daa aba pageme. ³ Gore onaanumi abiare nimu ora epe-rupa pima teme-daare nimu maoyaape diri aipapulu nimu madaa epalia. Goa paliade raburi onanumi naaki nogo maditimi-rupa di epalia-pulu nimimi go radaa mada napakealimi. ⁴ Yapare nina ame baaninu, nimiri ribaane-para napimi-ga go yapi di epaliade raburi paake ne aa-rupa epalia. ⁵ Dia-ga nimi rayore paa-para piralepape. Niaare ribaane-para wae-rupa napiramina. ⁶ Goa pea-ga niaare mo wae onaa radonu u patu pimirupa napiramina. Dia, pare niaana ini waru rupaawa niaana kone waru redepo naloa piramina. ⁷ Gore u pateme onaanuri ribaa ora patemedede. Go page ribaare onaanumi ipa bia

noa maeyaemedede. ⁸ Goa peme pare niaa paa-para pima-ga niamere waru adoa surubamina. Niaame kone rulae yae-para raana omape kone-para sua go konere kapaa yome warini mamina-rupa maraamina. Goa puare Gote-me niaa oro yaalo epe-rupa mapiraape konere niaame kaapa yome warini raguna-rupa adi pamina. ⁹ Gote-me niaare nipuna ratu yawe kone meamonalo-daa namapiraasa. Dia, niaana Aa Mudu Yesu Kraiss omesa rabu nipumi niaa oro yaalo piraminalo kone gisa. ¹⁰ Kraiss nipu abade niaa madaa omesa. Goa pua nipuna di rabu niaa pa piralima page ora omalima page gore nipu raapu padane-para piralima. ¹¹ Goa pea-ga nimimi ame baaninu raba mua epe agaa lakeloa pu robaa-para puri mapalatepape. Gore abia go peme-rupare gupa pipape.

Gote-na ruru onaame epeaanu pina

¹² Nina ame baaninu, nimi niaame gupa lagialema: Aanu medaloma nimina rikiraana epe kogono peme-ga go lotu surube aanuna agaa mana epe-rupa pagalepape. Go aanuri Aa Mudumi nimi aa mudu-rupa mapiraaya-pulu nimumi nimina kone maredopo yaanalo agaa lageme. ¹³ Gore nimumi epe kogono peme-ga nimimi nimu-para ora epe kone sua pedo pu raana omape kone salepape. Nimirini nimina ame baaninu raapu epe kone padane sua pawa piralepape.

¹⁴ Gore ame baaninu-ya, niaame nimi-para puri pane agaa gupa lagialema: Aa medaloma

kogono gimi omeme aanuri nimimi puri mapalaawa epe-rupa pirina tapape. Go page aa medaloma nimuna pu robaa-para paalame ome aanuri puri mapalatepape. Onaa medaloma puri naimi onaa raba mealepape. Goa pua aa rayo nimimi pawasi raba meaa-mama pipape.

¹⁵ Gore onaa medalomame nimi-para waea palimi-daare wala nimu-para waea nabutepape. Dia, pare oro yaalo nimina ame baaninu-para onaa rayo-para page epe kone sua epe-rupa raba mealepape.

¹⁶ Nimimi oro yaalo raaname omo piralepape. ¹⁷ Nimimi oro yaalo beten tapape. ¹⁸ Gore nimimi Gote-para oyae rayo madaa ora pi tapape. Yesu Krai raapu pimi-pulu Gote-me nimi raaname omalia.

¹⁹ Nimimi Holi Spirit-na puri narogaatepape. ²⁰ Onaa medalomame nimi-para Gote-na agaa lagialimi-daare nimimi nimu masaa narilatepape. ²¹ Gore nimimi oyae rayore waru niminaawa nimina kone-para epeaaliade yae waru saapiralepape. ²² Goa puare wae yaenu rayo ora gimalepape.

²³ Gote-me niaa epe kuma pi kone guaaya. Goa pua nipumi nimi rayo ora nipuna onaanu mapiraatalo pea. Goa pua nipumi nimina kone-para wasupa-para to yogane rayo page suruboa ora nipuna onaanu piramonalo pea. Goa pea-ga niaana Aa Mudu Yesu Krai epaliade yapi di raburi nimi wae-rupa mada napiralimi. ²⁴ Gote-me nimi yaaloa mua epe kone oro yaalo nimi madaa ia-pulu nipumi raba muaaya.

²⁵ Gore ame baaninu, nimimi Gote-me niaa raba minalo beten tapape.

²⁶ Gote-na ruru pimi ame baaninu rayo abi piralepape lo laketapape.

²⁷ Aa Mudu-na bimiri nimi-para agaa puri paloa lagialo: Go pepare nimimi ame baaninu pimi-para rayo dipialepape.

²⁸ Niaana Aa Mudu Yesu Krais-na epe raba meape kone abi mealimina.

Ni Pol go yaade.

**Gotena Epe Agaa
Portions of Genesis, Ruth, Proverbs, Ecclesiastes, and
The New Testament in the West Kewa Language of
Papua New Guinea
Sampela hap Buk Baibel long tokples West Kewa long
Niugini**

copyright © 2003 The Bible Society of Papua New Guinea in cooperation
with Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: West Kewa

Translation by: Wycliffe Bible Translators

First edition © 1973 The Bible Society in Australia

This translation is made available to you under the terms of the Creative
Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it
in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.
Pictures included with Scriptures and other documents on this site are
licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses,
please contact the respective copyright owners.

2012-10-23

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files
dated 9 Oct 2020

faa531d0-f958-545a-ad6f-3ea7c18ff313